

Rapport

Datum: 6 juni 2007

Rapportnummer: 2007/109

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het college van burgemeester en wethouders van Weststellingwerf in zijn persbericht van 13 april 2006 stelt de bevindingen van het rapport van het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten te onderschrijven, maar tegelijkertijd in het persbericht een kwalificatie opneemt van de onderzochte en beoordeelde gedraging die negatief afwijkt van de kwalificatie zoals gegeven in het rapport.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Op 10 februari 2006 ontving het college van burgemeester en wethouders van Weststellingwerf een brief, waarin er onder andere over werd geklaagd dat verzoeker op naam van de gemeente verhuisdozen voor eigen gebruik had besteld. Aangezien verzoeker lid van de gemeenteraad was, verleende het college opdracht aan het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten om advies uit te brengen.

2. In de opdrachtbevestiging van 28 februari 2006 wordt over het doel van het uit te brengen advies onder meer het volgende opgemerkt:

"Mede gelet op het aanzien van het openbaar bestuur wenst u (...) opheldering en advies over die zaken die bestuurlijk relevantie lijken te hebben en het vertrouwen kunnen schaden in de integriteit van de locale overheid. U heeft ons verzocht u te ondersteunen en te adviseren in deze kwestie.

Daarbij wenst u onder meer antwoord op de volgende vragen:

Heeft het desbetreffende raadslid de gemeente in diskrediet gebracht door een privé bestelling te doen op naam van de gemeente, door verhuisdozen te bestellen op naam van de gemeente voor eigen gebruik?"

3. Op 11 april 2006 bracht het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten haar (vertrouwelijk) rapport van bevindingen en advies uit.

Ten aanzien van de bestelde verhuisdozen wordt aangegeven dat namens het verhuisbedrijf is verklaard dat verzoeker de verhuisdozen kwam halen voor de gemeente en dat de rekening naar de gemeente gestuurd kon worden. Dit laatste is ook gebeurd. Door verzoeker is bij het afhalen van de dozen een bon getekend. De bon vermeldt de naam van verzoeker en bij woonplaats 'Gem. Weststellingwerf'.

Door verzoeker is ontkend dat hij heeft gezegd dat de dozen voor de gemeente waren en dat de rekening naar de gemeente verzonden kon worden. Wel zou door verzoeker zijn

opgemerkt dat hij op het gemeentehuis verhuisdozen van het verhuisbedrijf had gezien en deze wilde huren. Toen verzoeker door een ambtenaar van de gemeente werd benaderd met de mededeling dat er een rekening was ontvangen, had hij verklaard dat deze rekening niet voor de gemeente, maar voor hem bedoeld was en de gemeente deze kon terugsturen naar het verhuisbedrijf.

Blijkens de mededeling van de betrokken ambtenaar was, nadat zij contact had opgenomen met het verhuisbedrijf, nogmaals verklaard dat verzoeker over de rekening had gezegd deze naar de gemeente te sturen.

In het rapport is de volgende conclusie opgenomen:

“Gelet op de tegenstrijdige verklaringen is niet eenduidig vast te stellen of sprake is van een privé bestelling van verhuisdozen op naam van de gemeente. Uit de verklaringen blijkt wel dat het raadslidmaatschap is genoemd en dat over de gemeente gesproken is, in de zin van ofwel een project van de gemeente (...) ofwel de organisatie van de veiling op het gemeentehuis (lezing raadslid). Vastgesteld kan worden dat bij XYZ Verhuizingen in ieder geval de indruk heeft kunnen ontstaan dat het een bestelling voor de gemeente betrof en dat er kennelijk onvoldoende helderheid is gegeven over het privé karakter van de bestelling. Dat is naar onze mening onzorgvuldig. In dit verband is van belang: het spreken over gemeentelijke aangelegenheden (raadslidmaatschap, veiling) in combinatie met het afhalen op rekening zonder een privé-adres achter te laten. Namens XYZ Verhuizingen is verklaard dat expliciet is aangegeven dat de rekening naar de gemeente kon. Het betrokken raadslid ontkent dit. Het raadslid zegt zich niet te kunnen herinneren waarom XYZ Verhuizingen niet over zijn privé adres beschikte.”

4. In zijn vergadering van 11 april 2006 behandelde het college het uitgebracht rapport. Ambtelijk werd het college onder meer geadviseerd:

"vast te stellen dat m.b.t. de bestelling van verhuisdozen door het bewuste (inmiddels voormalige) raadslid op naam van de gemeente een onheldere situatie is ontstaan en dat de gedragingen als onzorgvuldig kunnen worden gekwalificeerd."

5. Na bespreking van het ambtelijk advies, besloot het college:

"vast te stellen dat m.b.t. de bestelling van verhuisdozen door het bewuste (inmiddels voormalige) raadslid op naam van de gemeente een onheldere situatie is ontstaan en dat de gedragingen als meer dan onzorgvuldig kunnen worden gekwalificeerd."

6. Op 11 april 2006 stuurde het college een afschrift van het rapport aan zowel de indiener van de klacht, als aan verzoeker. In zijn brief schreef het college:

“Wij hebben besloten de bevindingen van het adviesrapport van het bureau BING te onderschrijven en met name de conclusies dat:

(...)

met betrekking tot de bestelling van verhuisdozen voor privé-gebruik door het bewuste (inmiddels voormalige) raadslid op naam van de gemeente, een onheldere situatie is ontstaan; deze gedragingen kunnen als meer dan onzorgvuldig worden gekwalificeerd.”

7. Op 13 april 2006 bracht de gemeente een persbericht uit, waarin eveneens wordt opgemerkt dat het college de bevindingen van het rapport onderschrijft en dat de gedragingen van het raadslid inzake de bestelling van de verhuisdozen als meer dan onzorgvuldig kunnen worden gekwalificeerd.

8. Bij brief van 20 april 2006 maakte verzoeker bij het college van burgemeester en wethouders bezwaar tegen de wijze waarop was omgegaan met de uitkomsten van het onderzoek. Verzoeker schreef dat in de kop van het persbericht stond aangegeven dat het college de bevindingen van het bureau BING onderschrijft, terwijl in het persbericht de werkwijze van het raadslid als “meer dan onzorgvuldig” wordt omschreven. Verzoeker merkte daarbij op dat het hem niet duidelijk was wat onder “meer dan” moet worden verstaan.

9. Nadat de brief van verzoeker, na tussenkomst van de Nationale ombudsman, als klacht in behandeling was genomen, schreef het college in zijn beslissing op verzoekers klacht van 24 augustus 2006, onder verwijzing naar de hiervoor onder 3. weergegeven passage in het rapport van het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten:

“Ons college baseert hierop het standpunt zoals verwoord, namelijk dat deze gedragingen (lees: met betrekking tot de bestelling van verhuisdozen voor privé-gebruik, waardoor een onheldere situatie is ontstaan) kunnen worden gekwalificeerd als meer dan onzorgvuldig. Het verschil tussen de kwalificatie ‘onzorgvuldig’ en ‘meer dan onzorgvuldig’ is daarbij gradueel en de uitkomst van de beraadslagingen over dit onderwerp in het college van 11 april 2006. Het leek ons niet opportuun hierover met u, of met de steller van het rapport, een semantische discussie te voeren.”

10. Met deze beslissing kon verzoeker zich niet verenigen, zodat hij zich tot de Nationale ombudsman wendde. In zijn verzoekschrift schrijft verzoeker dat het gebruik van de woorden ‘meer dan’ niet uitsluitend een semantische functie heeft en hem was gebleken dat door het college was afgeweken van het ambtelijk advies. Daarnaast was verzoeker van mening dat het persbericht onnodig negatief gekleurd was en stelde hij zich op het standpunt, daarin gesteund door een ander raadslid, dat het niet past om te gaan rommelen in een advies van een specialistisch bureau dat door het college zelf is ingehuurd.

11. Bij de opening van het onderzoek verzocht de Nationale ombudsman het college van burgemeester en wethouders gemotiveerd aan te geven op grond van welke overwegingen

was besloten af te wijken van de kwalificatie, zoals gebruikt door het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten. Tevens werd het college gevraagd waarom deze overwegingen geen aanleiding hoefden te zijn om hierover met verzoeker of met het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten in contact te treden.

12. In zijn reactie deelde het college mee dat de afwijkende beoordeling niet principieel, maar gradueel van aard was. Het college had hierbij overwogen dat verzoeker, als raadslid:

(de schijn van) ongewenste belangenverstrengeling had moeten vermijden in het besef dat privé-uitgaven niet vallen onder additionele gemeentelijke onkostenvergoedingen;

de verhuisdozen bij XYZ Verhuizingen heeft afgehaald op rekening (van de gemeente) zonder een privé adres achter te laten en

blijk heeft gegeven van ongeoorloofd declaratiegedrag, waardoor de gemeente van XYZ Verhuizingen een nota kreeg gepresenteerd met als omschrijving de levering van door het raadslid op naam van de gemeente bestelde verhuisdozen.

13. Naar aanleiding van deze reactie stelde verzoeker dat het college zijn eerder ingenomen standpunt voor een deel slechts ongemotiveerd herhaalde, terwijl hem nu ook ongeoorloofd declaratiegedrag werd verweten.

Ter onderbouwing van zijn opmerkingen gaf verzoeker aan hoe naar zijn mening het misverstand over de bestelling van de verhuisdozen was ontstaan. Onduidelijkheid over de adressering van de rekening zou zijn ontstaan, omdat op het moment van verhuizen nog niet duidelijk was welke vakantiebungalow tijdelijk betrokken zou worden. Daarnaast merkte verzoeker op dat er bij het opstellen van het advies door het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten onvoldoende aandacht of oog is geweest voor het controleren op juistheid van door derden gemaakte opmerkingen of beschuldigingen.

II. Beoordeling

14. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering.

Dit vereiste impliceert dat een bestuursorgaan zijn beslissing dient te onderbouwen met een feitelijk juiste motivering. De motivering moet zijn toegesneden op het concrete geval, gebaseerd op de relevante feiten en belangen en voor de burger te achterhalen.

15. In de rapportage van het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten is de handelwijze van verzoeker als 'onzorgvuldig' aangemerkt, omdat bij het verhuisbedrijf de indruk heeft kunnen ontstaan dat het een bestelling voor de gemeente betrof en er kennelijk onvoldoende helderheid is gegeven over het privé karakter van de bestelling.

16. In afwijking van de conclusie, zoals opgenomen in het rapport, heeft het college van burgemeester en wethouders de handelwijze van verzoeker als 'meer dan onzorgvuldig' aangemerkt, omdat verzoeker (de schijn van) belangenverstremgeling had moeten vermijden, de verhuisdozen heeft afgehaald op rekening (van de gemeente) zonder een privé adres achter te laten en blijkt heeft gegeven van ongeoorloofd declaratiegedrag, waardoor de gemeente een nota kreeg gepresenteerd.

17. De Nationale ombudsman concludeert uit de nadere motivering dat het college niet uitsluitend de indruk die bij het verhuisbedrijf is ontstaan heeft meegewogen bij zijn beslissing van 11 april 2006, maar tevens de - wellicht tengevolge van deze indruk - verstuurd rekening. Door dit echter niet in de beslissing nader te onderbouwen met een voor verzoeker te achterhalen motivering en dus hieromtrent in het persbericht evenmin nadere informatie te verstrekken is gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste. Bovendien is in strijd met het motiveringsvereiste gehandeld door in het besluit te vermelden dat de conclusie van bureau BING werd onderschreven dat de gedraging als meer dan onzorgvuldig kon worden gekwalificeerd, terwijl bureau BING de gedraging slechts als onzorgvuldig had gekwalificeerd.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

De Nationale ombudsman merkt het volgende op. Het staat een bestuursorgaan als het college van burgemeester en wethouders vrij om naar aanleiding van een rapport van bureau BING tot een eigen waardering van een gedraging te komen. Daarom had ook gekozen mogen worden voor de zwaardere kwalificatie "meer dan onzorgvuldig". Voorwaarde was echter dat in de motivering niet uitsluitend verwezen was naar het oordeel van bureau BING, maar dat het college daarbij had aangegeven waarom het, uitgaande van de feiten zoals bureau BING die had vastgesteld, tot een zwaardere kwalificatie was gekomen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders te Weststellingwerf, is gegrond, wegens strijd met het motiveringsvereiste.

Onderzoek

Op 25 augustus 2006, aangevuld bij brieven van 29 augustus en 1 september 2006, ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van verzoeker te Noordwolde, met een klacht over een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Weststellingwerf. Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de

klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het college van burgemeester en wethouders deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie

1. Brief van 8 februari 2006 aan het college van burgemeester en wethouders, waarbij een klacht is ingediend over het optreden van verzoeker als raadslid van de gemeente Weststellingwerf.
2. Advies aan het college van burgemeester en wethouders van 23 februari 2006, inclusief bijlagen.
3. Opdrachtbevestiging van het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten van 28 februari 2006.
4. Rapport van bevindingen en advies van het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten, gedateerd 11 april 2006.
5. Advies aan het college van burgemeester en wethouders van 10 april 2006, inclusief bijlagen.
6. Besluitenlijst van het college van burgemeester en wethouders van 11 april 2006.
7. Brief van het college van burgemeester en wethouders aan verzoeker van 11 april 2006
8. Persbericht van 13 april 2006.
9. Brief van verzoeker aan het college van burgemeester en wethouders van 20 april 2006.
10. Brief van het college van burgemeester en wethouders aan verzoeker van 15 mei 2006.
11. Beslissing van het college van burgemeester en wethouders van 22 augustus 2006, inclusief bijlagen.

12. Verzoekschrift van 25 augustus 2006, aangevuld bij brieven van 29 augustus en 1 september 2006.

13. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 19 december 2006.

14. Reactie van het college van burgemeester en wethouders van 29 januari 2006.

15. Nadere reactie van verzoeker van 14 februari 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond